

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ»
першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка
кваліфікація: бакалавр освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
від 24.04.2019
протокол № 9

Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2019
Ректор _____ І.Т.Богданов
(наказ № 55 від «01» липня 2019)



Бердянськ, 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

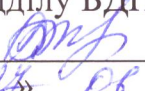
СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від «18» квітня 2019
(протокол № 6)
Голова

 О.І.Гуренко

ПОГОДЖЕНО

начальник навчального
відділу БДПУ

 О.В.Шубіна
«18» 04 2019

Рекомендовано

Вченою радою факультету
фізичного виховання
від «22» березня 2019
(протокол №10)
декан факультету

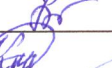
 (С. Г. Кушнірюк)

Ініційовано

Кафедрою основ здоров'я, фізичної
реабілітації та екології
протокол № 8
від «20» березня 2019
завідувач кафедри

 (С. М. Хатунцева)

ПРОЕКТНА ГРУПА

Гарант:		С.І.Кара
Члени групи:		С.М.Хатунцева
		С.І.Книш
		В.В.Гнатюк

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Кара Світлана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології Бердянського державного педагогічного університету – гарант освітньої програми.
2. Хатунцева Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології Бердянського державного педагогічного університету.
3. Книш Світлана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології Бердянського державного педагогічного університету.
4. Гнатюк Віталій Васильович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології Бердянського державного педагогічного університету.
5. Осіпов Віталій Миколайович, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології Бердянського державного педагогічного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- 1.
- 2.
- 3.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

1. Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Бердянський державний педагогічний університет Факультет фізичного виховання
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Бакалавр освіти
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма «Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація»
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС (3 роки 10 місяців)
<i>Наявність акредитації</i>	Національна агенція забезпечення якості вищої освіти (Акредитаційна комісія України)
<i>Цикл/рівень</i>	7 рівень - НРК України; 7 рівень - EQF LLL; перший цикл – ЄПВО (HPFQ ENEA)
<i>Передумови</i>	Повна загальна середня освіта
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До 11.07.2023 року.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://bdpu.org/opp/
2. Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців із середньої освіти за предметною спеціальністю Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація.	
3. Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</i>	галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Загальна освіта в галузі освітніх та педагогічних наук за спеціальністю Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Ключові слова: педагогіка, середня освіта, біологія, здоров'я людини, фізична реабілітація, вчитель-реабілітолог.
<i>Особливості програми</i>	
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Фахівець із кваліфікацією бакалавра може працювати за професіями. Випускник може обіймати такі посади відповідно до Національного класифікатора професій України ДК 003:2010:

	2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2340 Вчитель-реабілітолог 2351.2 Консультант з питань здорового способу життя 2359.2 Методист-валеолог 2359.2 Педагог-валеолог 3330 Асистент вчителя-реабілітолога 3340 Асистент педагога-валеолога
<i>Подальше навчання</i>	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти (за програмою другого циклу FQ-EHEA, 8рівня EQF-LLL та 8 рівня НРК).
5. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, самостійного вивчення, виконання курсових робіт на основі нормативно-правових актів, підручників, посібників, періодичних наукових видань тощо
<i>Оцінювання</i>	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звітів з практики, захист курсових робіт, атестація випускника
6 . Програмні компетентності (за стандартом)	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в сфері освіти з біології, здоров'я людини, що передбачає застосування теорій здоров'я та здорового способу життя, психолого-педагогічних, медико-біологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації здоров'язбережувального освітнього процесу в початковій та основній (базовій) середній школі.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК1. Здатність до використання принципів, норм етики, правил культури поведінки, правової культури у стосунках з людьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі. ЗК2. Здатність до системного мислення, креативності, генерування нових ідей, пошуку варіантів нестандартного розв'язання професійних завдань. ЗК3. Здатність до самостійного обрання оптимальних професійних дій для розв'язання завдань професійної діяльності; до використання елементів самоорганізації власної діяльності відповідно до професійних завдань. ЗК4. Здатність до налагодження конструктивних професійних зв'язків з суб'єктами освітнього процесу, громадськістю, для розв'язання професійних завдань. ЗК5. Здатність до аналізу, оцінки, прогнозування соціальних процесів суспільного життя, прогнозування освітнього процесу. ЗК6. Здатність до використання знань фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки. ЗК7. Здатність до визначення наукового апарату, планування, організації, проведення наукового дослідження, опрацювання його результатів із застосуванням методів математичної статистики. ЗК8. Знання та розуміння предметної області. Знання фактів,

	розуміння закономірностей та механізмів виникнення психічних явищ та феноменів у філо-соціо-онтогенезі, їх розвиток і прояв.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1. Здатність до цілевизначення, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів. ФК2. Знання категоріально-понятійного апарату психології. Знання про етапи розвитку та становлення психології як науки; про психічні явища, їх виникнення, розвиток та прояви; основні поняття, категорії психологічної науки; закономірності психічного розвитку; особливості вікового розвитку; механізми міжособистісної взаємодії в різних соціальних групах та спільнотах. ФК3. Здатність до організації освітнього процесу на основі положень нормативно-правових документів; до комплексного використання знань з теорії й практики педагогічної діяльності; до розробки змісту освітнього процесу; до відбору й доцільного використання педагогічного діагностичного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання. ФК4. Здатність до аналізу й оцінки власної професійної діяльності; до встановлення причинно-наслідкових зв'язків між очікуваними й одержаними результатами. ФК5. Здатність використовувати базові знання про учасників навчально-виховного процесу, структуру та функції системи освіти; цілі, правові основи організації і функціонування різних загальноосвітніх та спеціалізованих навчально-виховних закладів. ФК6. Здатність організовувати інклюзивний освітній процес. ФК7. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про біологічні основи процесів життєдіяльності, про будову та функції організму людини в цілому та його окремих органів і систем. ФК8. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про охорону навколишнього середовища та основні фактори довкілля, що впливають на здоров'я людини. ФК9. Здатність проектувати, організовувати, проводити навчальний процес з предметів оздоровчого спрямування (основ здоров'я, основ медичних знань тощо) в загальноосвітніх навчальних закладах і оцінювати його ефективність. ФК10. Здатність проектувати, організовувати і проводити позакласну виховну роботу з питань формування, збереження та зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок та соціально-небезпечних інфекційних хвороб. ФК11. Здатність проводити оцінку та моніторинг рівня здоров'я, здійснювати консультації з питань здорового способу життя та раціонального харчування, розробляти індивідуальні оздоровчі системи, залучати дітей та молодь до оздоровчо-рекреаційної рухової активності. ФК12. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері фізичної реабілітації, надавати реабілітаційні послуги в межах сформованих компетенцій; здійснювати корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з вадами розвитку. ФК13. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні; самостійно

	проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах, позакласну спортивно-масову роботу з учнями. ФК14. Здатність вчитися впродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності. ФК15. Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки на основі взаємозв'язку основних учнів біології для характеристики живих систем різного рівня організації.
7. Програмні результати навчання (ПР) (за стандартом)	
ПР1. Уміння оцінювати історичні процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства; визначати сутність перетворень, що відбуваються в сучасній Україні; застосовувати філософські категорії та поняття; демонструвати знання базових методів пізнання і аналізу явищ та процесів. ПР 2. Уміння аналізувати та оцінювати педагогічні інновації, визначати доцільність їх впровадження в освітньо-виховному процесі навчального закладу; демонструвати уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел. ПР 3. Уміння формувати свою професійну відповідальність, діяти відповідно до неї; приймати рішення застосовуючи принципи науково доказової практики; діяти у межах посадових обов'язків та професійної компетентності. ПР 4. Уміння спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, володіти іноземною мовою в межах професійної діяльності; дотримуватися етики ділового спілкування. ПР 5. Знати механізми аналізу, синтезу інформації та вміти приймати обґрунтовані рішення. ПР 6. Демонструвати готовність до освоєння нового матеріалу та вміння оцінювати себе критично; демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти; демонструвати вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег; демонструвати уміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою. ПР 7. Уміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності та наукових дослідженнях; уміння планування, організації, проведення наукового дослідження, опрацювання його результатів. ПР 8. Продемонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку й функціонування психічних явищ і феноменів у філо-соціо-онтогенез. ПР9. Уміння ставити професійні цілі, планувати освітній процес та прогнозувати його наслідки, результати. ПР10. Продемонструвати розуміння етапів розвитку та становлення психологічної науки, її основних понять, категорій, методів, фактів, механізмів та закономірностей психічних явищ; особливостей міжособистісної взаємодії у соціальних групах та спільнотах. ПР11. Уміння проектувати, організовувати, проводити навчальний процес з предметів оздоровчого спрямування в загальноосвітніх навчальних закладах і оцінювати його ефективність; уміння проектувати, організовувати і проводити позакласну виховну роботу з питань формування, збереження та зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок та соціально-небезпечних інфекційних хвороб. ПР12. Уміння аналізувати й оцінювати власну професійну діяльність, демонструвати готовність до освоєння нового матеріалу; представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег. ПР13. Уміння використовувати основні теорії, що стосуються навчання, виховання і викладання в практичній діяльності, розуміти їх різноманітність. ПР14. Уміння організовувати інклюзивний освітній процес. ПР15. Уміння пояснити морфо-функціональну організацію людського організму, визначати біохімічні показники обміну речовин; описати особливості вікового фізичного та психічного розвитку людини; володіти знаннями про загальні закономірності, механізми становлення та розвитку організму людини на різних етапах онтогенезу, фактори регуляції поведінки.	

ПР16. Уміння використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про охорону навколишнього середовища та основні фактори довкілля, що впливають на здоров'я людини; сприяти зміцненню та збереженню особистого та громадського здоров'я шляхом покращення довкілля громади.

ПР17. Уміння самостійно проводити уроки з основ здоров'я, основ медичних знань, безпеки життєдіяльності та охорони праці, використовуючи продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.

ПР18. Уміння створювати і підтримувати сприятливе для здоров'я середовище в навчальному закладі, проводити превентивну освітню роботу та планувати і організовувати оздоровчі заходи.

ПР19. Уміння здійснювати діагностику рівня здоров'я та надавати першу долікарську медичну допомогу у невідкладних станах; знання гігієнічних основ виховання здорової дитини і загартовування організму.

ПР20. Уміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері фізичної реабілітації, надавати реабілітаційні послуги в межах сформованих компетенцій; здійснювати корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з вадами розвитку; володіти практичними навичками проведення оздоровчо-реабілітаційних заходів.

ПР21. Уміння самостійно проводити уроки фізичної культури, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту з дітьми в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПР 22. Уміння вчитися впродовж життя і вдосконалювати знання здобуті під час навчання.

ПР 23. Уміння розкривати загальну структуру біологічної науки на основі взаємозв'язку основних учінь біології для характеристики живих систем різного рівня організації.

8 . Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i>	Відповідно до ліцензійних вимог у Бердянському державному педагогічному університеті є: Кафедра основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології, відповідає за підготовку здобувачів вищої освіти, робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) На кафедрі працюють 6 осіб, що мають науковий ступінь, 5 з яких мають вчене звання: 1 доктор педагогічних наук, доцент, 2 кандидата педагогічних наук, доценти; 1 кандидат медичних наук, доцент; 1 кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент; 1 кандидат біологічних наук. Гарант освітньої програми: кандидат педагогічних наук, доцент С.І.Кара, спеціальність (13.00.04 – теорія і методика професійної освіти), стаж науково-педагогічної роботи – 17 років. До проведення занять з навчальних дисциплін залучені науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, які працюють за основним місцем роботи. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи з фахом (Кара С.І., кандидат педагогічних наук, доцент є визнаним професіоналом з досвідом роботи вчителя закладу середньої освіти – 11 років). Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими роботами науково-педагогічними працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов,
--	--

	зазначених у пункті 5 приміток. Випускову кафедру основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології зі спеціальної (фахової) підготовки, очолює доктор педагогічних наук, доцент С.М.Хатунцева, спеціальність (13.00.04 – теорія і методика професійної освіти). Усі науково-педагогічні працівники кафедри працюють за укладеними трудовими договорами.
<i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</i>	1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (3,8 кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами). 2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій - 30). 3. Наявність соціально-побутової інфраструктури: 1) бібліотеки, у тому числі читального залу; 2) пунктів харчування; 3) актового, концертного залу; 4) спортивного залу; 5) стадіону та спортивних майданчиків. 4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби – 70%). 5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів.
<i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</i>	Згідно до Постанови Кабінету Міністрів від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» у Бердянському державному педагогічному університеті наявне: Навчально-методичне забезпечення 1) опис освітньої програми; 2) навчальний план та пояснювальна записка до нього; 3) робочі програми з кожної дисципліни навчального плану, в яких представлено опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті; 4) комплекси навчально-методичного забезпечення з кожної дисципліни навчального плану, складовими частинами комплексу навчально-методичного забезпечення є навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексні контрольні роботи, після атестаційний моніторинг набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни; 5) наявні підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій згідно з переліком рекомендованої літератури з розрахунку один примірник на п'ять осіб фактичного контингенту студентів або їх наявність в електронній формі (у локальному чи віддаленому доступі) для необмеженої кількості користувачів з дотриманням

	вимог законодавства про інтелектуальну власність. Інформаційне забезпечення: 1) забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями, більше – 20 найменувань; 2) необмежений доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю; 3) офіційний веб-сайт БДПУ – http://bdpu.org/, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію освітніх програм, атестацію науково-педагогічних кадрів, про навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація); 4) наявність віртуального навчального середовища Moodle http://edu.bdpu.org/, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану. 5) наявність корпоративної пошти.
9. Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Здійснюється у відповідності до укладених договорів про співробітництво між закладами вищої освіти.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Здійснюється у відповідності до укладених договорів про співробітництво між закладами вищої освіти.
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не здійснюється

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія України	3	екзамен
ОК 2.	Іноземна мова	6	залік, екзамен
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4.	Філософія	3	екзамен
ОК 5.	Сучасні інформаційні технології	4	екзамен
ОК 6.	Психологія	9	залік, екзамен
ОК 7.	Педагогіка	6	екзамен
ОК 8.	Історія педагогіки	3	залік
ОК 9.	Методика навчання біології	12	залік, екзамен
ОК 10.	Основи медичних знань	5	екзамен

ОК 11.	Вступ до фаху	3	екзамен
ОК 12.	Гігієна	8	залік
ОК 13.	Анатомія та фізіологія людини	13	залік, екзамен
ОК 14.	Вікова фізіологія	3	залік
ОК 15.	Діагностика та моніторинг рівня здоров'я	6	залік
ОК 16.	Біохімія	5	залік
ОК 17.	Хімія (неорганічна, органічна, аналітична)	5	екзамен
ОК 18.	Біофізика та біомеханіка	5	залік
ОК 19.	Теорія та методика фізичної реабілітації	7	екзамен
ОК 20.	Методика навчання основ здоров'я	10	залік, екзамен
ОК 21.	Природознавство (ботаніка, мікологія, зоологія, ґрунтознавство)	12	залік, екзамен
ОК 22.	Цитологія, гістологія з основами ембріології	6	екзамен
ОК 23.	Теорія і технологія оздоровчо-рекреаційної рухової активності	6	залік
ОК 24.	Фізіологія вищої нервової діяльності з основами патології	5	екзамен
ОК 25.	Генетика з основами селекції	4	екзамен
ОК 26.	Здоров'я сім'ї та репродуктивне здоров'я	4	екзамен
ОК 27.	Навчальна практика	3	залік
ОК 28.	Виробнича	9	залік
ОК 29.	Виробнича	12	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
вибіркові компоненти оп			
<i>Дисципліни, які встановлює заклад вищої освіти</i>		24	
ВК 1	Історія української культури	3	залік
ВК 2	Безпека життєдіяльності	3	залік
ВК 3	Реабілітаційні технології при вадах розвитку у дітей	3	залік
ВК 4	Основи наукових досліджень	6	екзамен
ВК 5	Інклюзивна освіта	3	екзамен
ВК 6	Теорія здоров'я та здорового способу життя	6	залік
<i>Дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти</i>		36	
ВК 7	Дисципліна 1	9	залік, екзамен
ВК 8	Дисципліна 2	3	екзамен
ВК 9	Дисципліна 3	4	залік
ВК 10	Дисципліна 4	11	залік, екзамен
ВК 11	Дисципліна 5	3	екзамен
ВК 12	Дисципліна 6	3	екзамен
ВК 13	Дисципліна 7	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	

